



OKLS3149 (10 op)

Opetusharjoittelu 4

Informaatiota lukuvuodelle 2021– 2022

Ryhmä D, viikot 14-21/22

Anna-Mari Kyyrä (Norssin OH4-vastuuhenkilö)

Ulla-Maija Valleala (OH4D, OKL:n ohjaaja)

Perttu Männistö (OH4D, OKL:n ohjaaja)

Turvallisuusohjeita

- Lukuvuoden 2021-2022 työskentely on pystytty toteuttamaan lähiopetuksena ja normaalia lainsäädäntöä noudattaen. Jyväskylän normaalikoulu noudattaa toiminnassaan viranomaisten sekä Jyväskylän yliopiston ohjeita ja suosituksia. Opetuksen järjestämisessä pyritään noudattamaan OKM:n, THL:n ja Opetushallituksen suosituksia sekä hygieniaohjeita ja vältetään luokkien sekä opetusryhmien yhteisiä toimintamuotoja ja tapahtumia.
- Korona-aikanakin pyrimme toteuttamaan lukuvuoden opetusharjoittelut suunnitellussa aikataulussa.
- Opiskelijat ovat tervetulleita Normaalikoululle. Huomioidaan kuitenkin, että
- sairaana, oireisena tai altistusta epäilevänä ei koululle saa tulla
- koululle tullessa pestään heti kädet ja aina tunnin alkaessa käsipesu tai käsidesi
- koululla ollessa pyritään pitämään turvavälit aikuisten kesken ja tarpeettomia kontakteja oppilaisiin vältetään
- koululla ollessa käytetään maskia (saa koululta)
- mahdollisessa karanteeni- tai etäopetustilanteessa opetusharjoittelu jatkuu etänä.
- Lisätietoja saa tarvittaessa omalta ohjaajalta tai alakoulun rehtorilta.
- [>>> Koronaohjeet JYU](#)
- [>>> Koronaohjeet JKL](#)
- [>>> Koronaohjeet THL](#)



Tavoite OKLS3149 (10 op)

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää opettajan ammatin vapauksia ja vastuita suhteessa kouluyhteisöön ja yhteiskuntaan
- osaa toimia ammatillisesti työyhteisössä, koulun ja kodin vuorovaikutuksessa sekä monialaisessa yhteistyössä
- osaa työskennellä opettajan ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- osaa perustella pedagogiset valintansa, arviointikäytänteensä sekä toimintansa opettajana kasvatusta ja opetusta koskevan teoreettisen tiedon näkökulmasta
- osaa kohdata oppilaiden moninaisuuden
- omaa valmiudet luokanopettajan työhön

Tavoite opiskelijalle

Tutki ammatti-identiteettiäsi: minkälainen on esim. sinun

- ammatillinen asenne
- autonomia
- eettisyys
- kyky ja asenteet moniammatilliseen yhteistyöhön
- dialogisuus
- käyttöteoria (kuinka osaat perustella ajatuksesi ja tekemisesi teoreettista tietoa hyödyntäen)


Hyödynnä lukupiiriä ja sen kirjallisuutta, VOPA-työskentelyä, kielitietoisuus-tehtävää sekä ydinosaamisalueiden tarkastelua PROpessa ammatti-identiteettisi vahvistamisessa.

Tämä harjoittelu on eräänlainen paluu kotiryhmävuoteesi.

Harjoittelun kokonaisuus

- Edeltävät opinnot: Kasvatustieteen aineopinnot ja Opetusharjoittelu 3
- Harjoittelun kesto 6-7 viikkoa (**opetusta vähintään viidellä kalenteriviikolla!**) + loppukeskustelut
- Ensimmäinen viikko luokkaan tutustumista ja opetuskokonaisuuksien suunnittelua (jaksosuunnitelma vaaditaan ja annetaan ohjaajille)
- Luennot: alkuinfo, rehtorin luento, opettajan suunnittelutyö, oppilashuolto-luento sekä tv-t-koulutus
- Lukupiirityöskentely, VOPA-työskentely, kielitietoisuus-tehtävä ja PROpe-työskentely OKL:n ohjauksessa
- ”Puolimatkan krouvi” tarvittaessa eli välikeskustelu harjoittelun sujumisesta suurin piirtein harjoittelun puolivälissä
- Oppilaiden ruokailun valvonta 3 kertaa, välituntivalvontaan osallistumista/välituntitoiminnan ohjausta 2 kertaa
- Kirjoita PROpea jo harjoittelun aikana (=sisällytä riittävästi OH4-harjoittelun havaintoja ja pohdintoja). Jätä riittävästi aikaa opetusjakson jälkeen PROpen viimeistelyyn.
- Harjoittelupalaute <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/palautteet/oh4arviointipalaute> ja PROpe-raportointi valmis ennen OKL:n palautekeskustelua.

Sisältö (10 op)	KO	IT	Yhteensä
1. Koulutyöhön perehtyminen	18 h	38 h	56 h
- Luennot	8 h	4 h	12 h
- kouluyhteisön havainnointi, VOPA-työskentely ja kielitietoisuus-tehtävä	10 h	34 h	44 h
2. Harjoittelutunnit	50 h (30 x 75 min)	75 h	125 h
3. Ryhmä- ja yksilöohjaus, lukupiiri ja PROpe-työskentely	28 h	28 h	56 h
4. PROpe –oman opettajuuden työstäminen	--	30 h	30 h
Yhteensä	96 h	171 h	267 h = 10 op



Tuntien pitäminen ja havainnointi sekä kouluyhteisön havainnointi

- Pyrkimyksenä saada mahdollisimman kokonaisvaltainen kuva luokanopettajan työstä: kokonaisia koulupäiviä ja vähintään 15 h (= 9 x 75 min) ”vastuuviikko”, opetusta yhteensä 30 x 75 min.
 - Osallistut mahdollisesti monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitteluun ja toteutukseen omassa kotiluokassa
- Yhteissuunnittelua harjoittelijaparin ja muiden samalla luokka-asteella olevien harjoittelijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan
- Kouluyhteisön havainnointi (23 h) on omassa luokassa / ryhmässä tapahtuvaa tuntien seuraamista **ja** luokkatyöskentelyn ulkopuoliseen toimintakulttuuriin tutustumista



Miten teet havaintoja?

- Havainnoi kouluyhteisöön liittyviä pedagogisia ilmiöitä, jotka voit liittää harjoittelun henkilökohtaisiin tavoitteisiin
- Havaintojen teon tulee olla selkeästi tavoitteellista ja perustua omakohtaiseen kiinnostukseesi
- Syventääksesi osaamistasi havainnoi tai muilla tavoin tutki koululuokan ulkopuolisia toimijoita (esim. ys-aika, opintoretki, koulun hallinto, oppilashuoltotyö, erityisopetus, ongelmatilanteiden selvittely, koulun ja kodin yhteistyö)
- Koulun toimintakulttuuriin tutustumisen mahdollisuuksista voit keskustella luokanlehtorin kanssa

Miten teet havaintoja?

- Ole tutkiva opettaja: tee havaintoja esim. osallistuvan havainnoinnin, haastattelun, sosiometriikan, kyselytutkimuksen ja dokumenttianalyysin menetelmillä
- Kirjoita havainnoistasi riittävästi muistiinpanoja; tärkeää on, että objektiivisemmän tiedon lisäksi saat raportointiin myös subjektiivisempaa, omia näkemyksiäsi ja kokemuksiasi kuvaavaa tietoa
- Tee muistiinpanoja harjoittelun alusta asti ja kirjoita havaintoja muistiin mahdollisimman pian
- VOPA-työskentely ja kielitietoisuus-tehtävä ovat myös havainnointitapoja
- Reflektoi ja jäsennä havaintojasi koko harjoittelun ajan myös PROpen seitsemän ydinosamisalueen avulla



Lukupiirityöskentely

- Lukupiirikirjallisuuden tarkoitus on syventää ymmärrystä harjoittelun keskeisistä sisällöistä. Lukupiirikirjallisuutta kannattaa lukea harjoittelun alusta asti, jopa ennen harjoittelua, jotta sisäistää sen riittävän hyvin ja jotta voi hyödyntää sitä harjoittelussa.
- Pienryhmän lukupiiritapaaminen opiskelijoiden kesken (4h):
 - Sopikaa pienryhmässänne, miten ja milloin lukupiiri järjestetään.
 - Jokainen lukee koko kirjallisuuden ja kirjaa itselleen luetun pohjalta yhteensä kaksi kysymystä, jotka nostaa yhteiseen keskusteluun lukupiirissä (esim. kaikki kysymykset kirjoitetaan aluksi näkyville). Pienryhmän lukupiiritapaamisessa neuvottelette, missä järjestyksessä keskustelette kysymyksistä.
 - Kysymykset lähetetään OKL:n ohjaajalle tiedoksi lukupiiritapaamisen jälkeen.
- Suurryhmän lukupiiritapaaminen (2h), jossa OKL:n ohjaaja mukana

Lukupiirikirjallisuus OKLS3149 (10 op)

- 1) Tirri, K. & Kuusisto, E. 2019. Opettajan ammattietiikkaa oppimassa. Helsinki: Gaudeamus, luvut 2-3, 4 (soveltuvin osin), 7-8 (s. 13-70, 82-83, 139-156). ISBN 978-952-345-041-7.
 - 2) Moilanen, P. 2005. Opettaja kasvattajana. Johdatusta opettajan ammatin eettisiin kysymyksiin. Opetusmoniste. OKL. Jyväskylän yliopisto, luvut 4-8 ja 10 (s. 13-32, 36-38) (norssin sivuilla). <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/oh4>
 - 3) Lapinoja, K-P. 2006. Opettajan kadonnutta autonomiaa etsimässä. Chydenius—instituutin tutkimuksia 2/2006. Jyväskylän yliopisto, s. 26-28, 130-131 (listaus 5 kohdasta), 135-140 (kohdasta Alistamista?), 145-168. (netissä). ISBN 951-39-2541-2.
 - 4) Tynjälä, P. 2006. Opettajan asiantuntijuus ja työkuulttuurit. Teoksessa M. Hillilä & P. Räihä (toim.). Samalta viivalta 2. Jyväskylä: PS-Kustannus, 83-113. (netissä)
 - 5) Atjonen, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Helsinki: Tammi, s. 171-217. Saatavissa: <https://wiki.uef.fi/pages/viewpage.action?pageId=33656978>
 - 6) Mikola, M. 2011. Pedagogista rajankäyntiä koulussa. Inklusioreitit ja yhdessä oppimisen edellytykset. Jyväskylä Studies in Education, Psychology And Social Research 412. Jyväskylän yliopisto, luvut 2.3, 2.4, 3.2, 4.7, 5.6, 6.3 ja 7 (s. 35-49, 72-74, 168-169, 202-203, 232-233, 234-257). (netissä). ISBN 978-951-39-4348-6.
 - 7) Moate, J. 2017. Language considerations for every teacher. Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 8(2). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-huhtikuu-2017/language-considerations-for-every-teacher>
- JA
- Helot, C., & Young, A. 2002. Bilingualism and language education in French primary schools: Why and how should migrant languages be valued?. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 5(2), 96-112.
- TAI
- Young, A. 2018. Language awareness, language diversity, and migrant languages in primary school. The Routledge Handbook of Language Awareness, 23-39.
- 8) Jokinen, S & Piipponen, S. 2009. Erilaisen oppijan tukeminen koulussa. Opetusmoniste. Normaalkoulu. Jyväskylän yliopisto. (norssin sivuilla) <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu/oh4>

VOPA-työskentely

1. Suurryhmän yhteinen tapaaminen: VOPAn perusta ja käytännön työskentely. OKL:n ohjaaja mukana. (1 h)
2. Suurryhmän yhteinen tapaaminen, jossa käsitellään osa-alueen teoreettista perustaa sekä perehdytään VOPA-havainnointilomakkeen sisältöön ja käyttöön. OKL:n ohjaaja mukana. (2 h)
3. Oman opetuksen videointi (yksi oppitunti)
4. Videotallenteen itsenäinen tarkastelu VOPA-havainnointilomakkeen ohjaamana muistiinpanoja kirjaten sekä muille esitettävän näytteen valinta. (4 h itsenäistä työskentelyä)
5. Pienryhmätapaaminen, jossa tarkastellaan dialogisuutta opiskelijoiden valitsemien videonäytteiden pohjalta yhteistä ymmärrystä rakentaen. OKL:n ohjaaja mukana. (4 h)

Kielitietoisuus-tehtävä (10 h)

Kielitietoisuus tarkoittaa kielenkäytön tilanteiden, tekstien ja kielen piirteiden tietoista havainnoimista. Tämän mallin avulla tuetaan etenkin ensimmäisen ja toisen polven maahanmuuttajaoppilaita kiinnittämällä huomiota opetuksen kielenkäytön tilanteisiin. (<https://hundred.org/en/innovations/kielitietoinen-opetus>)


KIELITIETOISUUS-TEHTÄVÄ:

Jyväskylään tulee vieraskielinen perhe, jonka lapset tulevat luokkaan Normaalikouluun. Pohtikaa,

- mitä vasta Jyväskylään saapuneiden perheiden pitäisi tietää kouluelämästä ja mitä tietoja heidän olisi hyödyllistä jakaa opettajalle
- mitä opettajien tulisi selvittää perheen ja oppilaan taustoista (esim. aiemmista oppimiskokemuksista ja kieliresursseista). Miten tarvittavia tietoja olisi paras hankkia?
- miten opettajien tulisi huolehtia siitä, että oppilas pääsee mukaan luokan vuorovaikutustoimintaan ja tasavertaisesti osallistumaan.

Laatikaa pienryhmässänne kirjallisuuden ja pohdintanne perusteella noin 2 sivun info perheelle ja työkalupakki opettajalle. Liittäkää mukaan pieni metateksti, jossa avaatte toimintaperiaatteidenne eettistä tausta-ajattelua (noin 1 sivu). Hyödyntäkää kirjallisuutta ja nettilähteitä sekä OH3:n materiaaleja ja saamianne kokemuksia. Halutessanne voitte myös haastatella perheitä heidän kokemuksistaan (perheisiin voi saada yhteyden esim. Monikulttuurikeskus Glorian kautta).

Tehtävä puretaan PROpe-lopputapaamisessa.



Kielitietoisuustehtävän kirjallisuus/oppimateriaali:

- Moate, J. (2017). [Living between two educational systems](#). Teoksessa A. Raiker & M. Rautiainen (toim.) *Educating for democracy in England and Finland: principles and culture*, 17-26, Abingdon, Oxon: Routledge.
- Voipio-Huovinen, S. 2016. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kotoutumisen ja osallistumisen mahdollisuuksia perusopetuksessa. Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto; Kielikoulutuspolitiikan verkosto.
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/50856/maahanmuuttajataustaistenoppilaidenkotoutumisenjaosallistumisenmahdollisuuksiaperusopetuksessa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- **JA LISÄKSI LUKUPIIRIKIRJALLISUUTTA SOVELTUVIN OSIN.**

OH4-harjoittelun raportoinnista

- Raportoit harjoittelusi henkilökohtaisista tavoitteista ja jäsenät ajatuksiasi seitsemän opettajuuden ydinosamisalueen mukaan **PROpe – ”kasvunkansioon”**.
- **Tarkastele kaikkia alueita** (myös 3 ja 5-7), mutta huomioi erityisesti OH4-harjoittelun painotetut ydinosamisalueet **1, 2 ja 4**.
- Käytä pohdinnassasi hyväksi havaintojasi, tulkintojasi ja kokemuksiasi, **reflektoi niitä**.
- Tue pohdintaasi ydinosamisalueisiin linkitetyn kirjallisuuden, lukupiirikirjallisuuden ja muun lähdekirjallisuuden avulla (**käytä lähdeviitteitä** alueissa 1, 2 ja 4; alueissa 3 ja 5-7 viitteiden käyttö on vapaaehtoista): <https://peda.net/jyu/okl/prope-työskentely/po>
- Ole rohkea ilmaisultasi ja asenteeltasi: PROpeen kannattaa käyttää **aikaa, ajattelua ja kriittistä otetta** - sisältö on paljon muotoa tärkeämpää, mutta jäsenetele riittävästi lukijoitasi varten
- Ilmoita kaikille ohjaajillesi, kun PROpesi on valmis luettavaksi (huom. **anna lukuoikeus koko PROpeen**)
- Raportoinnin arviointi: Hyväksytty – hylätty (täydennettävä)

Ydinosaamisalueet

Havainnoinnin pohjaksi sinun tulee hallita riittävästi 7 ydinosaamisaluetta:

1. Eettinen osaaminen: Pystyt tunnistamaan ja analysoimaan toimintaasi eettiseltä kannalta ja toimimaan ristiriitatilanteissa eettisten periaatteiden pohjalta.

2. Tieteellinen osaaminen: Perustat toimintasi ja ammatillisen kehityksesi tieteelliselle ajattelulle. Hankit perustellusti ja järjestelmällisesti tietoa ja arvioit tietoa kriittisesti.

3. Vuorovaikutusosaaminen ja moninaisuuteen liittyvä osaaminen: Kykenet toimimaan yhteistoiminnallisesti vuorovaikutustilanteissa ja ryhmissä. Olet kykenevä ja kiinnostunut kuuntelemaan toista ja kykenevä viestimään erilaisissa vuorovaikutussuhteissa. Kykenet tiedostamaan ja haastamaan moninaisuuteen liittyviä asenteitasi ja uskomuksiasi ja toimimaan ymmärtäen, että jokainen ihminen on erityinen ja omanlaisensa edellytyksineen ja taustoineen. Kykenet toimimaan vuorovaikutuksessa kulttuurisesti moninaisissa konteksteissa.

4. Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen: Kykenet kriittisesti arvioimaan yhteisön arvoja, normeja ja toimintakäytänteitä ja osallistut niiden kehittämiseen. Kykenet tunnistamaan ja arvioimaan laajempia yhteiskunnallisia rakenteita, esimerkiksi poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden merkitystä oppimiselle, oppilaille ja opetukselle sekä koulutuksen tasa-arvolle.

5. Pedagoginen osaaminen: Kykenet suunnittelemaan, toteuttamaan, eriyttämään, arvioimaan ja kehittämään erilaisia oppimisprosesseja. Ymmärrät oppimiselle asetettujen tavoitteiden, pedagogisen toiminnan ja arvioinnin välisen yhteyden vuorovaikutteisissa oppimis- ja ohjausprosesseissa. Osaat ohjata heterogeenisiä opetusryhmiä sekä suunnitella ja toteuttaa oppimistilanteita siten, että ne vahvistavat oppilaiden osallisuutta ja kiinnittymistä oppimiseen ja kouluun.

6. Hyvinvointia vahvistava osaaminen: Kykenet tunnistamaan ja kehittämään fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistäviä tekijöitä itsessäsi sekä yksilöiden, ryhmien ja kouluyhteisön tasolla. Saat valmiuksia tukea oppijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia moniammatillisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa.

7. Esteettinen osaaminen: Ymmärrät ihmisen kehollisena olentona, jolla on mahdollisuus moniaistiseen ympäristön kokemiseen. Kykenet luovuuteen ja itseilmaisuun, jotka tulevat esiin taitoina, ilmaisuina, tuotoksina ja teoksina. Kykenet rakentamaan sellaisen esteettisen suhteen ympäröivään todellisuuteen, joka sisältää avoimuuden erilaisille tulkinnoille ja arvostuksille.

Muista nämä!

- Aloitustilaisuus ja luokanohjaajaan/kotiluokkaan tutustuminen ti 29.3. klo 13.30-16 monitoimiluokassa B253 ja kotiluokissa
- Kouluopastus tarjolla ke 30.3. klo 9.25-9.50 (sisääntuloaula)
- Suurryhmäohjaus teemalla Opettajan työn suunnittelu/Heidi Mouhu
- to 31.3. klo 14.45-15.30 (A320)
- TVT-koulutus/Markku Hilpinen: Ma 4.4. klo 13.30–15.00 TAI ti 5.4. klo 13.30–15.00 (B253)
- Ilmoittaudu TVT-koulutusryhmään:
- <https://docs.google.com/spreadsheets/d/12qrcfy2d262RyNLMx4TkDAgz4rFxxC0UuO31PbvQf3I/edit?usp=sharing>
- Rehtorin luento/Markus Leppiniemi ti 3.5. klo 14.45-16 (B253)
- Oppilashuolto-luento /koulupsykologi Tuija Kilpeläinen & terveydenhoitaja Heli Liimatainen (tallenne Drivessä). Katso kolmen viikon sisällä harjoittelun aloittamisesta.
- Loppukeskustelu luokan/aineenohjaajien kanssa normaalikoululla. OKL:n ohjaaja ei osallistu tähän loppukeskusteluun koululla.

Muuta tärkeää muistettavaa koululla:

- Kevätlukukauden laaja-alainen teema on L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.
- Koulun nettisivu: www.norssi.jyu.fi
- Harjoittelumateriaalia: <https://www.norssi.jyu.fi/ohjattu-harjoittelu/luokanopettajaharjoittelu>
- 5. jakso 12.4. – 4.6.
- Pääsiäisloma 14.-18.4.
- To 31.3. koulupäivä alkaa oppilailla vasta klo 9.50.
- Koulukokoontuminen 8.4. klo 8.30-9.30 (Luontoaamu)
- Ke 13.4. klo 10 pääsiäiskirkko (striimattu)
- Pe 29.4. oppilaiden päivä klo 8.30 – 13.00.
- Ti 3.5. siivouspäivä / yksi oppitunti
- Ma 9.5. Eurooppa-päivä (välituntiohjelmaa tms?)
- Ma 16.5. tutustumispäivä uusille oppilaille (3. & 6. luokat)
- To 19.5. kirjailijavierailu (klo 9.50 palkki?)
- Pe 20.5 klo 9.15-10.30 Höyhensaarilla-musiikkinäytelmä
- To 26.5. helatorstai, vapaa

OKL:n ohjaukset ja sovittavat aikataulut

- Aloitustapaaminen 31.3. klo 10.15–11.45
 - ryhmäjako pienryhmiin ja kahteen suurryhmään (Ryhmä 1: Perttu ja ryhmä 2: Ulla Maija), tapaamisaikojen sopiminen
 - PROpe-aloitus
- Viikko 14: Suurryhmässä VOPA:n osa-alueeseen tutustuminen ja VOPAn käytännöt (3 h)
- Viikot 14–19: Lukupiiri-pienryhmätapaaminen pienryhmän opiskelijoiden kesken (4 h)
- Viikot 14–20: Kielitietoisuustehtävän tekemistä pienryhmässä (10 h)
- Viikot 18–21: PROpe -pienryhmätapaaminen opiskelijoiden kesken (4 h)
- Viikot 18–19: VOPA-tapaaminen pienryhmittäin (4 h)
- Viikko 19: Lukupiirikysymysten palauttaminen pienryhmittäin (2 kysymystä/opiskelija)
- Viikko 19–20: Suurryhmässä lukupiirin purkutapaaminen (2 h)
- Viikko 20: Kielitietoisuustehtävän palautus (Pedanetiin) ja PROpen palautus (linkki OKL:n ohjaajalle ja luokanopettajalle)
- Viikko 21: Lopputapaaminen suurryhmässä; PROpen & kielitietoisuustehtävän purku (4 h)



ANTOISAA HARJOITTELUAIKAA!

